

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

50. De donis factis à sponsæ. Idem est de donis, quæ sacer nurui
concessit, & largitus est. Ex p. 11. tr. 4. & Misc. 4. res. 29. p. 360.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Tractatus Sextus

360

Theologos pro Iurisconsultis adducam, & hi sunt
principi Sanchez de matr. l. 6. disp. 26. Molina tr. 2.
disp. 430. & Caltrus Palauz tom. 5. disp. 1. punc. 13.
§. 1. Martinus Perez de marim.

7. Dico itaque, quod cum consanguineus, vel
amicus sponsi, utrique scilicet sponso, & sponsa
donat, non est difficultas utriusque acquiri, & inter
utrumque esse donatum diuidendum, satis enim do-
nans suam voluntatem expressit, alias si vni tantum
veller donatum explicati, non utriusque coniunctum
donatum concederet.

8. Similiter idem est si donans vni tantum ex
sponsis, sibique consanguineo donaret, ei tantum
acquireretur, nisi aliter de donantis mente consta-
ret, quia tunc pro donatario adest ipsius donationis,
& consanguinitatis presumptio: neque hanc pre-
sumptionem infirmat, et si donans utriusque
sponsi consanguineus in eodem gradu, satis enim
est, quod sit donatarius consanguineus, ut pro illo
tantum sit presumptio.

9. Verum si nulla ex supradictis causis existit;
sed sola adest consanguinitas sponsi, dubitant Do-
ctores, an eo casu doctatio facta sponsa acquiratur
sponsa, vel potius acquiratur sponso, & sponsa solus
vitus concedatur? cui dubitationi breuiter res-
pondeo, Verius, & probabilius esse sponsa acquiri,
cuius contemplatione sponsa donum factum est,
nam cum consanguineus sponsi ob fauorem, quem
suo consanguineo praeferre intendit, eius sponsa
donet, ea donatio potius consenda est fieri sponso,
quam sponsa. At si sponsa non solus vitus, sed do-
minium donati concederetur, integrè ea donatio in
fauorem sponsa fieret, & nullo modo latenter im-
mediae in sponsi fauorem.

Et haec omnia auctoritate Iurisconsultorum con-
firmavit Sanchez, Molina, Palauz, & Perez loc. cit.

R E S O L . L

De donis datis à sponsis sponsa.

*Idem est de donis, que sicut munera concessit, & largi-
tus est. Ex part. 11. tr. 4. & Misc. 4. Ref. 29.*

§. 1. **D**iximus de donis factis à consanguineis, vel
amicis, nunc dicendum est de donis factis
à sponso sponsa, quando non constat de animo do-
nantis; Molina tract. 2. disput. 290. §. 4. dubium,
tenet ea omnia, quae sponsus sive de praesenti, sive
de futuro sponsa mittit, censenda esse missa, ut spon-
sa ornariat ad virum accedat, atque ad eam honorandam,
animique affectum illi ostendendum, qualiter
matrimonij tempore sit abeo tractanda; non ut do-
minum eatum retinuere ad eam pertranscat: nam do-
natio numquam presumi debet, quoties ex alia cau-
sa, quam donationis intelligi potest collatum, ut tra-
dit Glossa l. cum quiff. si cert. pet. & pluribus firmat
Gregor. leg. 36. verbo bienes iii. 12. part. 5. Mascal. de
probation. conclus. 555. At in praesenti ex praedictis
causis relativa presumi possunt collata, quae à sponso
sponsa mittuntur, non igitur presumenda sunt do-
nata. Secundo, in his, que traduntur gratia traden-
tis, non presumitur donatio leg. si ut certo §. se duobus
si commodati: at sponsus gratia sui mitti sponsa
munera, tum utrād ipsum ornariat accedat, tum ne
ipse vilis, & avarus reputetur.

2. Verum mihi magis placet opinio Castris Pa-
lai tom. 5. disput. 1. punc. 13. n. 3. & Sanchez lib. 6. disp. 25.
num. 28. afferentium in hoc casu distingendum, aut
munera, quae mittit sponsus sponsa, sunt ita exigua,
ut si constante matrimonio darentur, censerentur

donata, & non commodata, vel sunt ita magna, &
preciosa, ut si darentur constante matrimonio, non
censerentur donati, sed illorum vltum commodari,
eo quod non ad communem vxoris vltum, sed ad
singularem, & extraordinariam deferantur. Si immo-
bi prioris sint generis, presumenda sunt donata; si
posterioris.

3. Et ratio huius distinctionis est, quia haec mu-
nera mittuntur à sponso sponsa in signum amoris,
& testimonium qualiter constante matrimonio ab
eo tractanda sit, ut ipse Molina faciat; at si solus
vitus, & non dominum munera cuiuslibet exigui
concedit, signum exigui amoris præberet, & testimo-
nium manifestum aliter constante matrimonio effi-
cere sponsam tractandum: Quia ratio non procedit in mu-
neribus pretiosis, & quorum dominum constare
matrimonio non concedit, sed solus vitus con-
firmit, si munera, quae mittuntur à sponso eius quo-
ris sunt, ut & constante matrimonio necessaria repre-
sentantur sponse ad eum communem, & decentem uti-
natam, cum haec maritus vxori concedere tenetur,
presumendum est concessa tempore sponsam con-
cipiatur & voluisse concedere.

4. Nota tamen, quod si in aliqua Provincia ab-
ester consuetudo, ut ea quae sponsis mittit, etc. pre-
tiosissima sint, non repetantur, censendus est sponsa ca-
donare cum mittit, quia presumenda est in eis
secundum Regionis consuetudinem, cum ab
eis non exprimit.

5. Immo plus addit Sanchez l. 6. disp. 15. num. 37.
nempe idem esse dicendum, quando mittuntur mu-
nera à sponso, quorum nulla est consuetudo in mit-
tantur, vel mittuntur abundantia & pretiosissima,
quam sit consuetudo; et namque ipso quod pres-
conscientiam manera sponsus mittit sponsa, do-
nare censendus est, argum. l. donare si dixerit.

6. Sed optimè contra illum hoc non admittit
Caltrus Palauz tom. 5. disp. 1. punc. 13. §. 1. num. 400.
haec doctrina evenerit conclusionem ab ipso superius
positam, afferentem munera pretiosissima commodi, non
donari, quia in horum solius vltus concordia
abundè liberalitas exercetur.

7. Facilius tamen videatur probandum quod n. 18.
Sanchez subiungit, munera à sponso nulla pre-
sumi donata, si sponsa ei aliquo misit, quia adest pre-
sumptio remuneratio nisi argum. l. si vero non remu-
nerandi §. inde Papinius ff. mandat. At debet con-
statere sponsa animo donandi mittere, eaque sponsa non
satis remunerari solo vltu pretiosissima concilia-

8. Observandum est etiam, quod ea quae spon-
sia diximus de muniberis missis à sponsis spon-
sa, idem dicendum esse de donis, quae loco munera
cessit, & largitus est; quod probat Sanchez num. 37.
& Palauz n. 9. quibus adde Gutierrez in quafi. praf.
lib. 2. quafi. 10. num. 1.

R E S O L . LI

*De vestibus, & ornamentis datis sponso à sponsis
nuptiarum?*

*Eis sup. hoc tria tempora distinguuntur, ante nuptias
nuptiarum, & post nuptias?*

*Et tandem concluditur, quod circa hoc maxime est
aberranda consuetudo? Ex part. 11. tr. 4. & Misc.
Ref. 30.*

§. 1. **M**agna difficultas est inter Doctores: An
vestes, & ornamenta mulieria à mar-
tivori data, irreuocabiliter acquirantur vxori? But-
tolus in leg. si mulier §. si vir. ff. de donis, in ter. vlt. &
vlt. 2. quafi. 10. num. 1.